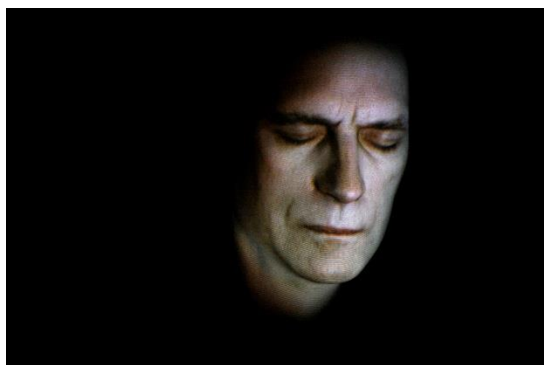

Prelekcja dla Koła Teatrológów Polonistyki Uniwersytetu Wrocławskiego

Aktor a nowe media na scenie. Kwestia techniki aktorskiej

Izabella PLUTA

Praktyki sceniczne ostatnich dwudziestu lat wyjątkowo oryginalne i zróżnicowane, rezerwują istotne miejsce dla rozwiązań związanych z nowoczesną technologią audiowizualną. Ekran umieszczany na scenie, gra aktora żywego planu z wyświetlanym obrazem staje się elementem charakterystycznym nowoczesnej wizji reżyserskiej i wydaje się nie dziwić już współczesnego widza. Okazuje się jednak, że ten typ kreacji nie ogranicza się dziś jedynie do projekcji filmowych, ale jest o wiele bardziej skomplikowany, przyswajając coraz to nowe osiągnięcia technologiczne. Przywołajmy chociażby konstrukcje robotyczne, sensory, rozmaite programy informatyczne, pozwalające tworzenie dyspozytywów scenicznych o naturze hypermedialnej. Warto podkreślić, że poza efektem estetycznym, zasadniczej modyfikacji ulega sama gra aktorska, odwołująca się do różnych domen artystycznych: film, instalacja, sztuka cyfrowa. Aktor musi również przywłaszczyć sobie specyfikę funkcjonowania tych narzędzi technologicznych. Dyskusja na ten temat wykroczyła dziś poza ramy estetyczne przedstawienia i obejmuje także pytanie o technikę gry, charakterystyczną dla spektakli technologicznych oraz zagadnienie związane z kształceniem aktora w tym kierunku, szczególnie w Wielkiej Brytanii. Prelekcja ilustrowana będzie fragmentami przedstawień takich twórców jak Robert Lepage, The Wooster Group, Marcellí Antúnez Roca, Jean-François Peyret, Oriza Hirata, Denis Marleau.

« Les Aveugles », rež. D. Marleau. Phot. S. Jasmin

« La Face cachée de la lune », rež. R. Lepage.
Phot. L. Fouquet

Nota biograficzna

Izabella Pluta jest doktorem nauk humanistycznych, badaczem w Laboratorium Kultury i Humanistyki Cyfrowej Uniwersytetu w Lozannie i Laboratorium „Przełom XX-XXI” Uniwersytetu Lyon 2. Wykładała również na Uniwersytecie Opolskim, na Uniwersytecie w Tours, w Lozannie oraz przez cztery lata w Szkole aktorskiej La Manufacture. Jest autorką książki *Aktor a intermedialność* (L'Age d'homme, 2011) oraz współredaktorką numeru czasopisma Ligeia pt: „Teatry Laboratoria. Badania artystyczne a nowe technologie w teatrze (marzec 2015). Jej

artykuły są publikowane w języku polskim, francuskim i angielskim w prasie specjalistycznej (*Ligeia*, *Teatr*, *Revue de théâtre. Jeu*) jak i w pracach zbiorowych (ostatnio *Pratiques performatives. Body Remix* pod redakcją J. Féral, 2012) . Jest członkiem dwóch grup badawczych: *Intermedialność w teatrze* (FIRT), *Performatywność a efekty obecności* (przy Uniwersytecie Quebecu w Montrealu), jak również krytykiem teatralnym i tłumaczką. Kieruje też strukturą badawczą i artystyczną Theatre in Progress w Lozannie. Redaguje obecnie następujące prace zbiorowe: „*Salle d’attente* Krystiana Lupy”, „*Współczesny reżyser a tożsamość artystyczna*” oraz „*Scena cyfrowa. Manifesty*”.

www.izabellapluta.com

